

A General Look at the History of Geography Education in the United States

Cemalettin AYAS¹, Steven L. MILLER², W. Randy SMITH³, and Cynthia A. TYSON⁴

Abstract

This paper presents an overview of the history of geography education in the United States as well as attempts to uncover the vague history of its progress. In this article, therefore, the reform movements of geography as a school subject were thoroughly examined. In this study, especially upon the recognition of geography as one of the core subjects in the school curricula in Goals 2000 in addition to the development of National Geography Standards, the true renaissance of geography education in the United States was brought up and due to these reform movements how geography as a school subject experienced a shift in its pedagogy from the “old” to the “new” geography was investigated.

Key Words: Geography education, geography and social studies curriculum, national geography standards, the United States of America (USA)

EXTENDED SUMMARY

This paper presents an overview of the history of geography education in the United States as well as attempts to uncover the vague history of its progress. In this article, therefore, the reform movements of geography as a school subject were thoroughly examined. In this study, especially upon the recognition of geography as one of the core subjects in the school curricula in Goals 2000 in addition to the development of National Geography Standards, the true renaissance of geography education in the United States was brought up and due to these reform movements how geography as a school subject experienced a shift in its pedagogy from the “old” to the “new” geography was investigated.

* Bu makale adı geçen ilk yazarın The Ohio State University’de hazırlamış olduğu “*The Impact of the Ohio Graduation Test on Geography Instruction as Perceived by the Secondary Social Studies Teachers in Central Ohio*” başlıklı doktora tezinin literatür taramasının bir bölümünün sadeleştirilmiş ve güncelleştirilmiş Türkçe çevirisidir.

¹ Sinop University, cayas@sinop.edu.tr

² The Ohio State University, Miller.74@osu.edu

³ The Ohio State University, Smith.70@osu.edu

⁴ The Ohio State University, Tyson.4@osu.edu

Geography is one of the oldest fields of academic studies. Perhaps it is almost impossible to agree with a single definition of geography as there are as many definitions as geographers. Yet, whatever definition we use, geography generally focuses on “the relationship between human activity and the environment, describing and explaining the significance of location, distance, direction, spread, and spatial succession” (Cohen, 1988, p. 248). *The Science of Geography*, published by the National Research Council of the National Academy of Sciences, states, “Geography is the study of spatial distributions and space relations on the Earth’s surface” (Ad Hoc Committee on Geography 1965, p. 8). In other words, geography in essence is “the study of places on Earth and their relationship with each other” (NCGE, 1994). In reality, geography literally means “description of the earth.” As an integrative discipline, geography brings the physical and human dimensions of the world in the study of people, places, and environments; and its subject matter is Earth’s surface and the processes that shape it, the relationships between people and environments, and the connections between people and places (Geography Education Standards Project, 1994).

Geography has been part of American education since the 17th century, which was first introduced as map and globe study at Harvard (Schoenfeldt, 2001; Stoltman, 1990). It has been taught either as a stand-alone subject or as part of the social studies in the K-12 curriculum in the US schools over decades. Many educators and researchers defined or redefined the significance of geography in American education, and pointed out that geography has historically played a vital role in “citizenship education” in the United States (Bednarz, 2003a; Harper, 1990; Harper, 1992; James, 1990; Marran, 2003; Stoltman, 1990).

Yet, over the years, the history of geography has witnessed great changes in terms of its role in the school curricula. After the 1960’s, professional geographers and geography educators became concerned with the declining status of geography in American education as media and educational reports were indicating the embarrassingly poor

geography knowledge of American students. Therefore, geography educators have always been concerned with improving the status of geography especially in the social studies curriculum in American schools. As a result of the geographic illiteracy, the United States has experienced a renaissance in geographic education during the past two decades. Especially, the recognition of geography as one of the core subjects in the school curricula in Goals 2000 became an important point of time in these reform movements. However, it was not until the early 1990's during which the true renaissance of geography occurred, as educators witnessed the development of National Geography Standards to initiate a grassroots movement for curricula change as a consensus project including all the major players in geographic education.

Geography for Life, the National Geography Standards, defined what students should know and be able to do in geography at the conclusion of grades, four, eight, and twelve. *Geography for Life* aimed at creating a geographically informed person who understands people, places, and environments from a spatial perspective, someone who appreciates the interdependent worlds in which we all live. Consequently, geography as a school subject experienced a shift in its pedagogy as it has traditionally been viewed place-naming subject, locating historical events but bearing little relationship to the discipline of geography. Therefore, as Marran (1994) puts it, the "new" geography revealed in the standards emphasized the essential nature of the discipline as an integrative and systematic approach to the places, people, and environments of the world.

Amerika Birleşik Devletleri'nde Coğrafya Eğitimi Tarihine Genel Bir Bakış*

Cemalettin AYAS¹, Steven L. MILLER², W. Randy SMITH³, ve Cynthia A. TYSON⁴

Özet

Bu makale genel olarak, Amerika Birleşik Devletleri'nde coğrafya eğitiminin geçmişten günümüze geçirmiş olduğu aşamaları özetlemekte ve ABD'de coğrafya eğitimine ilişkin gölgede kalan noktaları ortaya koymaktadır. Bu yüzden makalede genel hatları itibariyle, coğrafyanın okullarda okutulan bir ders olarak geçirdiği reform hareketleri irdelenmektedir. Özellikle de ABD'de kabul edilen Hedef 2000 resmi bildirgesi ve Hayat Boyu Milli Coğrafya Standartları ile varılan süreç sonucunda ABD'de coğrafya eğitiminde nasıl bir rönesansın yaşandığı ortaya konarak, bu reform hareketleriyle coğrafya eğitiminde metodolojik olarak "eski" coğrafyadan "yeni" coğrafyaya nasıl geçildiği anlatılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya eğitimi, coğrafya ve sosyal bilgiler müfredatı, milli coğrafya standartları, Amerika Birleşik Devletleri (ABD)

GİRİŞ

Coğrafya, 17. yüzyıldan beri Amerikan eğitim sisteminin bir parçası olagelmıştır. Ancak uzun yıllardır coğrafyanın tarihindeki kuvvetli tartışmalar sonucunda okul müfredatında önemli değişiklikler yaşamış ve günümüzde de bu süreç devam etmektedir. Özellikle de 1960'lardan sonra, profesyonel coğrafyacılar ile alan eğitimcileri coğrafyanın Amerikan eğitiminde giderek düşüş gösteren ve hatta gerileyen bir süreç izlemesini endişeyle karşılamışlardır, ki bunda medyanın ve yayımlanan önemli eğitim raporlarının Amerikalı öğrencilerin diğer ülkelerle karşılaştırıldığında utandıracak derecede zayıf bir coğrafya bilgisine sahip olduğunu gözler önüne sermesi de son derece etkili olmuştur. Bu yüzden coğrafya eğitimcileri (ki bu çoğunlukla sosyal bilgiler içindekilerdir), coğrafyanın Amerikan okullarındaki yerini yükseltmek için sürekli uğraşmaktadırlar. Dolayısıyla varlığı ispatlanan bu "coğrafi cehalet"ten dolayı, Amerika Birleşik Devletleri son yirmi yıl içerisinde coğrafya eğitiminde bir Rönesans yaşamıştır. Özellikle de *Hedef 2000 (Goals 2000)* adlı resmi devlet raporunda, coğrafyanın okul müfredatındaki temel derslerden

birisi olarak tanınması ile bu çabalar sonuçlarını vermeye başlamıştır. Ancak gerçek Rönesans 1990'lı yılların başında coğrafya eğitiminde önde gelen kurumların ortak bir çalışması sonucu Amerikan *Milli Coğrafya Standartları'nın* (*Geography for Life: National Geography Standards, 1994*) geliştirilmesiyle yaşanmıştır. Kısaca, coğrafya Amerikan müfredatında bir ders olarak pedagojik bir atılım gerçekleştirmiştir. Geleneksel olarak, yer isimleri ezberleten, tarihi olayların geçtiği yerleri gösteren ve aslında coğrafyanın gerçek doğasına da uzak olan bu "eski coğrafya" yerine, *Milli Coğrafya Standartları* ile birlikte yeryüzünde mekan, insan ve çevre ilişkisini konu edinen birleşmiş ve sistematik bir bilimsel yöntem şeklinde "yeni coğrafya" doğmuştur (Marran, 1994).

Bu makalenin genel amacı, Amerikan ilköğretim ve ortaöğretiminde coğrafya eğitiminin son yüzyılda geçirmiş olduğu evreleri özetlemek ve Amerikan coğrafyacı ve eğitimcilerin deneyimlerini paylaşmaktır. Ayrıca bu makale ile amaçlanan asıl amaç ise Türkiye'de coğrafya eğitiminin daha sağlam temeller üzerinde, dünyada alanındaki modern ve bilimsel gelişmeleri de takip ederek coğrafya biliminin Türk eğitim sistemi içinde hakettiği yeri alması yolunda Türk coğrafyacı ve coğrafya eğitimcilerine farklı bir bakış açısı sunmaktır (bkz. Ayas, 2008). Bu nedenle, makalede ilk önce coğrafyanın okullarda okutulan bir ders olarak geçirmiş olduğu süreç ayrı ayrı incelenerek, Amerikan coğrafya eğitiminde son yirmi yıldır yaşanmış olan reform hareketlerini ve bunların sonucunda da coğrafya eğitiminin nasıl bir "standartlar" eğitimine dönüştüğü görülecektir.

Bir okul dersi olarak coğrafya

17. yüzyıldan beri Amerikan eğitim sisteminin bir parçası olan coğrafya, ilk olarak Harvard Üniversitesinde harita ve küre çalışması olarak ortaya çıkmıştır (Schoenfeldt, 2001; Stoltman, 1990). O zamandan beri de Amerikan K-12 (anaokulundan son sınıfa kadar) müfredatı içinde gerek bağımsız gerekse de sosyal bilgilerin bir parçası olarak okutulmuştur. Birçok eğitimci ve araştırmacı, coğrafyanın tarihsel olarak Amerika'da "vatandaşlık eğitimi"nde oynadığı hayati rolü göstererek, onun Amerikan eğitimindeki önemine dikkat çekmişlerdir (Bednarz, 2003a; Marran 2003; Stoltman, 1990). Buna ek

olarak, Stoltman (1990) coğrafyanın iyi bir vatandaşlık eğitimi olduğunu ve iyi coğrafya eğitimi almış vatandaşların da şu hususlarda duyarlı olduğunu ifade etmiştir: (a) dünyada neler oluyor, (b) niye oluyor, ve (c) bu dünyadaki diğer insanları ve kendilerini nasıl etkiliyor. Buna ek olarak, Marran (2003) da okullarda coğrafya öğretimi için 5 ana neden göstermektedir, çünkü: coğrafya (a) dünya hakkında bilgi sahibi olmak için mekansal perspektif sağlar, (b) bölgelerin değişen coğrafi özelliklerini kelimeler, haritalar ve grafikler ile tasvir eder, (c) son derece faydalıdır, (d) hayat boyu öğrenim için elverişli bir zemin hazırlar ve (e) öğrencilere dünya hakkında hem hümanist hem de bilimci bir bakış açısıyla donatılmış bireysel bir perspektif kazanmaları için özel bir fırsat sunar. İyi coğrafya eğitimi alan öğrenciler, mekanlar ile ekonomik, politik, kültürel, ve çevresel problemlerin birbiriyle ve onların yaşadıkları yerler ile nasıl bağlantılı olduklarının farkında olurlar. Böylece öğrenciler, mekanlar ve onların sorunları hakkında önemli bir küresel bakış açısı elde ettikleri için, sahip oldukları iyi bir coğrafya eğitimi onların bugün karşı karşıya olunan çok yönlü küresel sorunlara karşı çözüm aramalarını sağlar (Dulli & Goodman, 1994). Sonuç olarak, incelenen bu literatürün doğruladığına göre, coğrafya öğrencilere, gerçek bir mekansal ve ekolojik bakış açısı geliştirmek ve kendi toplumuna, ülkesine ve dünyaya katkı sağlamak için özel bir yöntem sunar.

Coğrafya Eğitiminde Rönesans

Bir nesilden daha uzun bir süredir coğrafyanın Amerikan okullarında çok kötü bir şekilde ihmal edilmesi, çok yaygın olarak coğrafi bilginin önemsenmemesine sebep olmuştur (Gritzner, 1990; Schoenfeldt, 2001). Amerikan Milli Coğrafya Kurumu başkanı Gilbert Grosvenor bu durumdan çok üzüntü duyarak kendi iki çocuğunu da örnek göstererek 1970'lerde coğrafya bilgilerinden yoksun gençler yetiştiğini ifade etmiştir (Grosvenor, 1995). Bu yüzden son yirmi yıldır sürekli medya ve eğitimsel raporları aracılığıyla Amerikan öğrencilerinin coğrafya bilgilerinden yoksun olduğu vurgulanmıştır (Ayas, 2008; Kenreich, 2004; Murphy, 1998; Petersen, Natoli, & Boehm, 1994). Örneğin, uluslararası yapılan bir araştırma sonuçlarına göre 18-24 yaş arasında Amerika Birleşik Devletleri 9 ülke içinde sonuncu olurken (Grosvenor, 1995); başka bir araştırmaya göre de her yedi Amerikalı yetişkinden biri kendi ülkelerini dünya haritası üzerinde

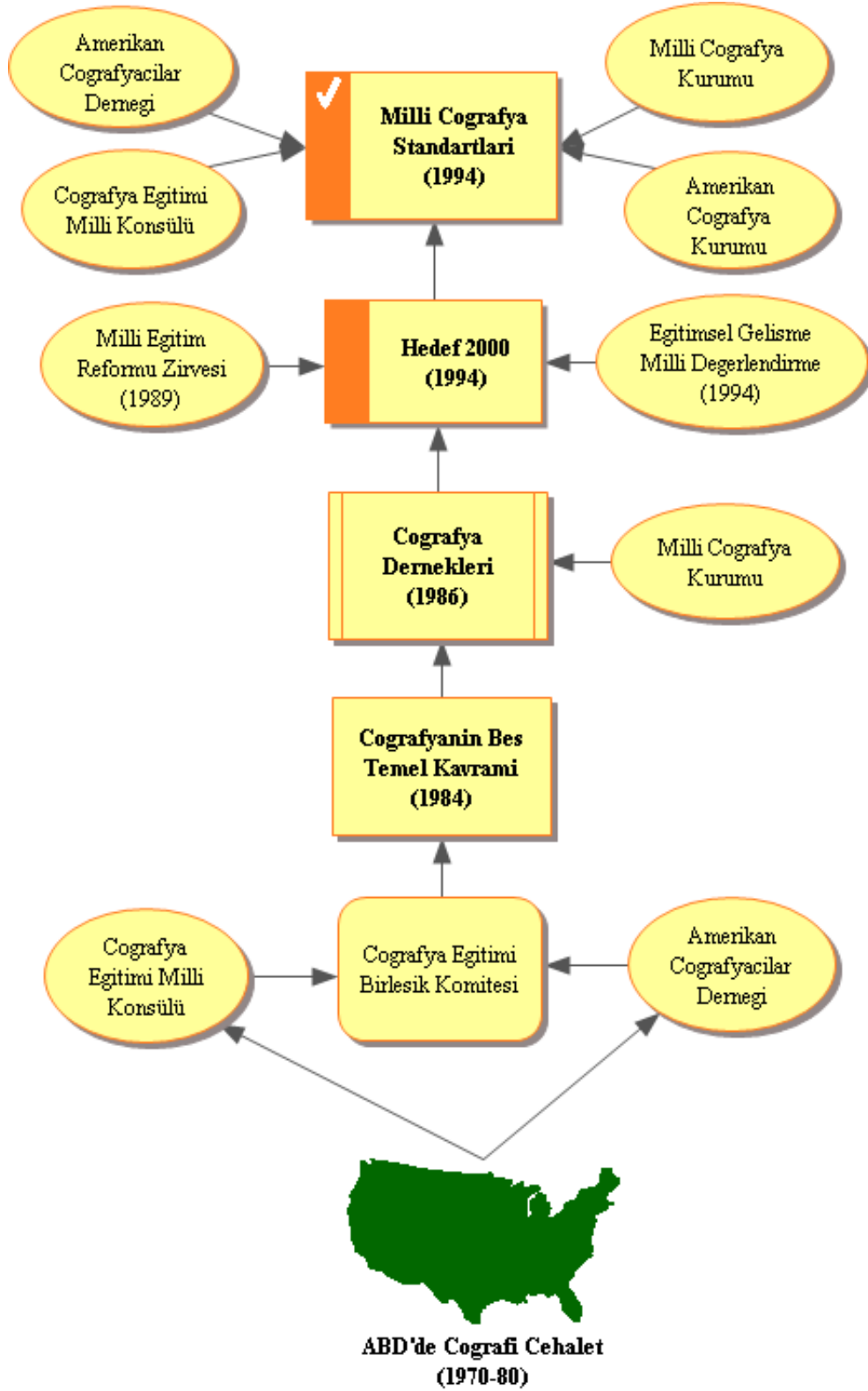
gösterememiştir (Schoenfeldt, 2001). Benzer şekilde, Eğitimsel Gelişme Milli Değerlendirme Kurumu da 1994'teki raporunda Amerikalı öğrencilerin coğrafyadaki düşük performanslarına işaret ederek, ilk ve ortaöğretim kurumlarındaki coğrafya eğitiminin yetersizliğine dikkat çekmiştir. Bunun yanında, 20. yüzyılda sosyal bilimleri entegre etmek için genellikle tarihçiler öncülüğünde sosyal bilgiler müfredatının ortaya konması da coğrafyayı bu müfredatın dışına itmiş ve onu kısıtlı bir harita bilgisi ve bölgesel coğrafya ile sınırlandırmıştır (Bednarz, 2002; Bettis, 1996; Murphy, 1998; Schoenfeldt, 2001; Stoltman, 1990). Ayrıca, coğrafyanın müfredatta bu şekilde çok yetersiz bir şekilde yer almasının yanında, sosyal bilgiler öğretmenlerinin çoğunun coğrafya eğitimi almamaları yer almaktadır (Bednarz, 2002; Bettis, 1996; Gritzner, 1990; Murphy, 1998). Dolayısıyla, bir zamanlar okullardaki ana derslerden biri olan coğrafya, 1960'lı ve 1970'lı yıllardaki Amerikan K-12 müfredatında neredeyse ortadan kalkmıştır. Şekil 1'de ayrıntılı olarak gösterildiği gibi, Amerikalı öğrencilerdeki bu beklenmedik coğrafya yetersizliği sonucunda Amerika Birleşik Devletleri'nde son yirmi yıl içerisinde coğrafya eğitiminde bir rönesans yaşanmıştır (Bednarz, 2002; Bednarz, Downs, & Vender, 2003; Bettis, 1996; Gritzner, 1990; Grosvenor, 1995; Murphy, 1998; Rediscovering Geography Committee, 1997). Bu coğrafi rönesansın sonucunda Amerikan coğrafya eğitiminde üç alanda fark edilebilir gelişmeler görülmüştür: (a) ilk ve orta dereceli okullar ile üniversitelerde coğrafya ders sayısının artışı, (b) Amerikan eğitim sisteminde coğrafyanın bir ders olarak kalitesinin artışı, ve (c) coğrafyanın eğitim, öğretim ve değerlendirme tekniklerine yönelik metodoloji değişikliği (Bednarz, Downs, & Vender, 2003). Aşağıdaki Şekil 1, Amerika Birleşik Devletleri'nde coğrafya eğitimine yönelik bu reform hareketlerinin temel safhalarını göstermektedir.

Amerikan okullarındaki coğrafya reform hareketlerinin en önemli dönüm noktalarından birisi 1984'te Coğrafya Eğitimi Ortak Komitesi tarafından *Coğrafya Eğitim Rehberi* adlı eserin basılmasıdır, ki bu eser daha çok *Coğrafya'nın Beş Temel Kavramı* olarak bilinmektedir. Bu eser coğrafya bilim tarihinde ilk defa açık bir şekilde K-12 coğrafyasının eğitim ve öğretimine yönelik kapsam ve becerileri beş temel esas altında toplamıştır: (1) konum, (2) yer, (3) insan-çevre ilişkisi, (4) dolaşım ve (5) bölge. Esasında (Aslında), coğrafyanın tarihi gelenekleri ile disiplinin genel yapısı da öne sürülen bu beş temel

kavramı desteklemektedir (Stoltman, 1991). Böylece, coğrafyanın içeriğini temsil eden bu beş temel kavram sınıf seviyelerine göre düzenlenerek coğrafya ve sosyal bilgiler müfredatına dahil edildiği gibi ders kitapları da bu temel kavramları coğrafi çalışmaların genel bir çatısı olarak benimsemiştir (Bednarz, 2002; Bettis, 1996; Stoltman, 1991; Stoltman & Wardley, 1997).

Amerika’da coğrafya eğitimin gelişmesine yönelik diğer bir önemli faktör de 1986 yılında Milli Coğrafya Kurumu tarafından ülkenin her yerinde bir ağ şeklinde Coğrafya Dernekleri’nin kurulmasıdır. Bu dernekler üniversitelerdeki akademisyenler ile coğrafya öğretmenlerini bir araya getirerek hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlemiş, yeni eğitim-öğretim malzemelerinin geliştirilmesini sağlamış ve gerek yeni gerekse eski öğretmenlerin eğitilmesi için çalışmalarda bulunmuştur. Ayrıca öğretmenler arasından “danışman-öğretmenler” adı verilen iyi yetişmiş çekirdek bir kadro kurularak, bunların kendi okullarında, bölgelerinde ve eyaletlerin müfredat ve standart komitelerinde coğrafya eğitiminin sağlam birer taraftarı ve takipçisi olmalarını sağlanmıştır (Kenreich, 2004).

1989’da tüm eyalet valilerinin ve ABD başkanının katıldığı Milli Eğitim Reformu Zirvesi’nde, coğrafya Amerikan K-12 eğitimi içinde zorunlu beş dersten birisi olarak kabul edilmiştir (Bednarz, Downs & Vender, 2003; Schoenfeldt, 2001; Wilbanks, 1994). Bu karar “coğrafyanın okullarda okutulan birinci derece derslerden birisi olarak kabul edilmesiyle coğrafya için Amerikan tarihindeki en önemli fırsat olmuştur” (Wilbanks, 1994, s. 115). Böylece, Coğrafya Dernekleri’nin etkisi, Coğrafya’nın Beş Temel Kavramı’nın basılması, coğrafya danışman öğretmenlerinin yetiştirilmesi, ve Milli Eğitim Reformu Zirvesi şüphesiz bir şekilde Amerikan federal ve yerel hükümetlerinin dikkatini coğrafyaya çekmiştir; çünkü, bütün bu çabalar sonucunda coğrafya *Hedef 2000* olarak meşhur olmuş 1994 Amerikan Eğitim Kanunu ile resmen okul müfredatındaki temel derslerden birisi olarak kabul edilmiştir (Bednarz, 2002; Bednarz, Downs & Vender, 2003; Grosvenor, 1995; Schoenfeldt, 2001; Wilbanks, 1994).

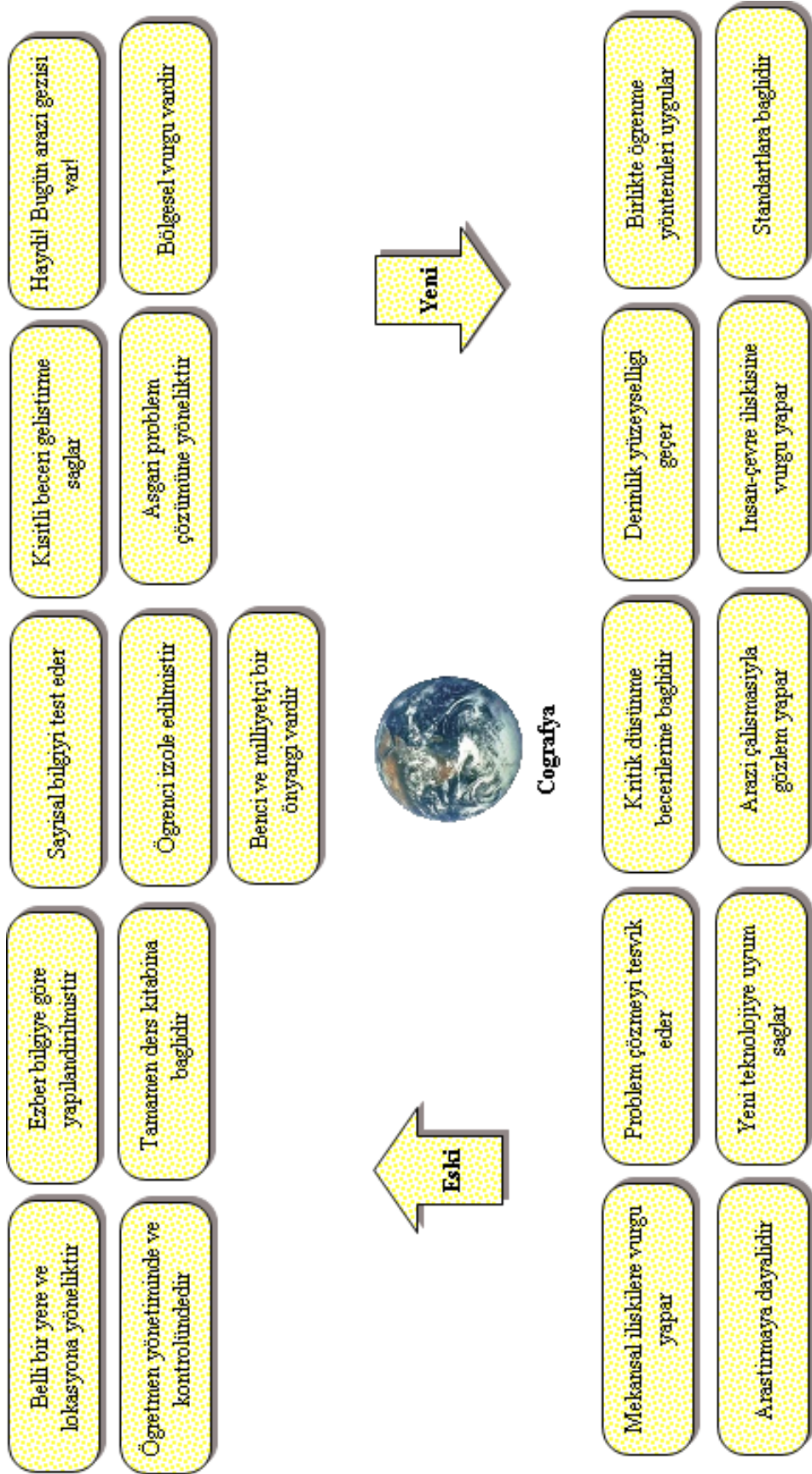

Şekil 1. Amerika Birleşik Devletleri'nde coğrafya eğitimi reform süreci

Yukarıdaki gelişmelerin ötesinde, coğrafyanın milli eğitimin hedefleri içine alınması, ilk ve orta dereceli okullardaki coğrafya eğitimi için ulusal bir ölçme-değerlendirme çerçevesi oluşturulması için de ayrıca bir fırsat olmuş ve coğrafya eğitimi Milli Değerlendirme ve Eğitimsel Gelişme (NAEP) programınca izlemeye alınmıştır (Bednarz, 2002; Bednarz, Downs & Vender, 2003; Bettis, 1996; Stoltman, 2002). Nitekim, öğrencilerin coğrafya bilgisini “yer ve alan,” “çevre ve toplum” ile “mekansal dinamikler ve bağlantılar” diye üç farklı grupta ölçmek için ülke çapında bir coğrafya sınavı yapılmış ve böyle bir sınav ilk kez NAEP 1994’te ve ikincisi de NAEP 2001’de uygulanmıştır (Bednarz, Downs & Vender, 2003; Stoltman, 2002).

Nihayet, yıllardır süregelen reform hareketleri sonucunda 1994’te *Hayat Boyu Coğrafya* adıyla Milli Coğrafya Standartları’nın geliştirilmesi ve yayımlanması hiç şüphesiz Amerika’da coğrafya eğitimi için yeni bir dönem başlatmıştır (Bednarz, 2002; Bednarz, Downs & Vender, 2003; Bettis, 1996; Grosvenor, 1995; Schoenfeldt, 2001). Amerikan coğrafya eğitim tarihinin en önemli noktası olan bu gelişmeyi Milli Coğrafya Kurumu başkanı Gilbert M. Grosvenor heyecanla söyle ifade etmiştir: “Milli Coğrafya Kurumu’nda geçen kırk yıl boyunca Milli Coğrafya Standartları’nın ilan edilgi gün olan 20 Ekim 1994 tarihinden daha heyecanlı ve profesyonel olarak ödüllendirici hiç bir günüm olmamıştır... o gün coğrafya ve eğitim için hayatım boyunca hiçbir zaman göremeyeceğimi zannettiğim bir dönüm noktasıdır” (Grosvenor, 1995, s. 409).

Sonuçta, bu coğrafya reformu ile Amerikan okullarında coğrafyanın bütün sınıflar boyunca nasıl öğrenilip öğretilmesi gerektiğine yönelik yeni bir çalışma başlatılmıştır. Eğer coğrafya, öğrencilerin iyi birer vatandaş olarak yetiştirilmesinde önemli bir ders olarak düşünülüyorsa, onun sadece imajı değil aynı zamanda içeriği ve nasıl öğretileceğine ilişkin pedagojisinin de değişmesi elbetteki kaçınılmazdır. Böylece, aşağıda *Şekil 2*’de açıkça görüldüğü gibi, okul coğrafyasında metodolojik yönden “eski”den “yeni”ye geçilmiştir (Marran, 1994). Bu değişimle birlikte “yeni coğrafya”nın bu disiplinin gerçek doğasına da uygun olarak dünyada yer, mekan, insan ve çevre ilişkilerinin incelenmesinde entegre ve sistematik bir yöntem olduğu *Hayat Boyu Coğrafya: Milli Coğrafya Standartları*’nda önemle vurgulanmıştır (Marran, 1994).

Şekil 2. Eski ve yeni coğrafyanın metodolojik yönden karşılaştırılması (Marran, 1994)

Hayat Boyu Coğrafya: Milli Coğrafya Standartları

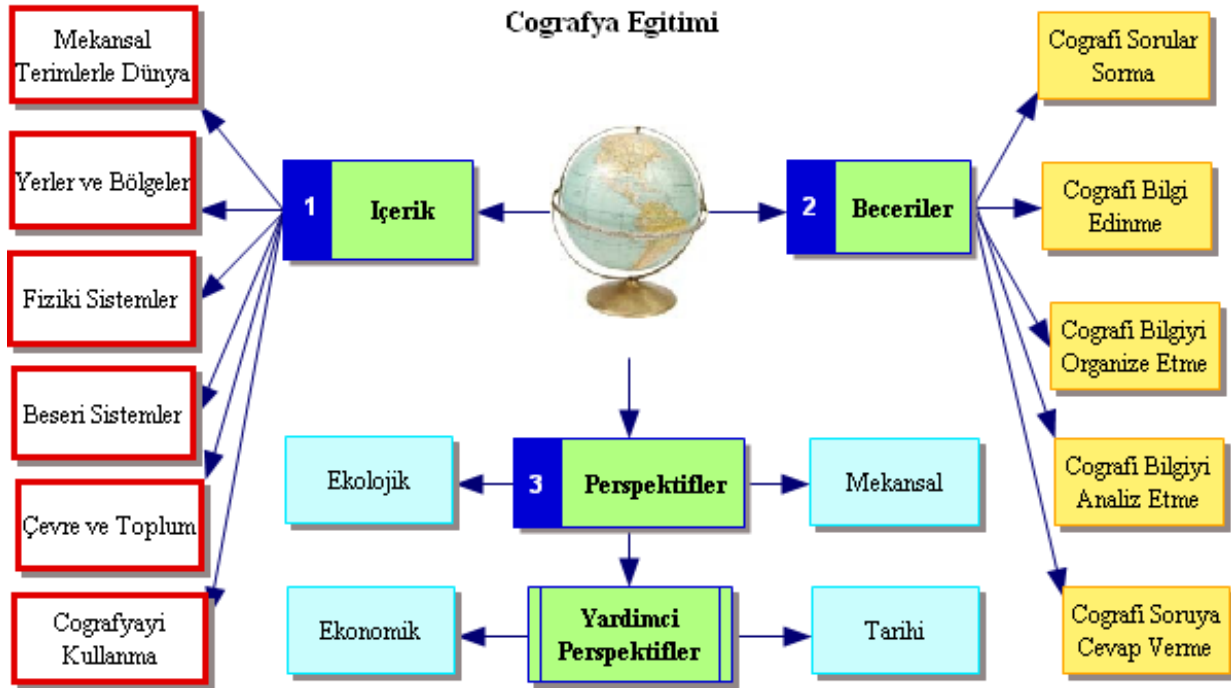
Hayat Boyu Coğrafya: Milli Coğrafya Standartları'nın yayımlanmasıyla birlikte, "1994 yılı coğrafyacılar için heyecanlı bir zaman dilimini temsil eder" (Nellis, 1995, s. 302). Milli standartlar coğrafya konusunda önde gelen dört önemli kurumun ortaklaşa çalışmasıyla üretilmiştir: (a) Amerikan Coğrafyacılar Derneği, (b) Amerikan Coğrafya Kurumu(c) Coğrafya Eğitimi Milli Konsülü ve (d) Milli Coğrafya Kurumu. Bu husus oldukça önemlidir çünkü sadece coğrafyaya ilgi duyanlar değil, özellikle bu disiplinin önde gelen kurumları da bu standartların içeriğinin ne olacağı konusunda ortak bir fikir birliğine varmışlardır.

Aslında, Milli Coğrafya Standartları 1994'te kabul edilen Hedef 2000: Amerikan Eğitim Kanunu'na bir cevap olarak ortaya çıkmıştır. Bu kanunda ifadesini bulan milli eğitimin hedeflerinden dördüncüsü şunu belirtmektedir: "2000 yılında bütün öğrenciler 4., 8. ve 12. sınıfları, müfredatın temel derslerinden ... ve coğrafyayı başarılı olarak geçerek tamamlayacaklardır" (Geography Education Standards Project, 1994, s. 4). Milli Coğrafya Standartları'nda öğrencilerin 21. yüzyıldaki ihtiyaçları yeniden açıkça şöyle tanımlanmıştır:

Standartların coğrafya için amacı, yeni yüzyılın ve farklı bir dünyanın taleplerine karşılık verebilmek için bütün öğrencileri uluslararası alanda rekabet edebilecekleri bir seviyeye getirmektir. Amerika Birleşik Devletleri'nin 21. yy'da liderliğini ve kalkınmasını devam ettirebilmesi için eğitim sisteminin küresel ekonominin gerektirdiği üretici ve sorumlu vatandaşların ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi bir zorunluluktur (s. 9).

Buna ek olarak, kısaca belirtmek gerekirse, Milli Coğrafya Standartları'nın en genel amacı coğrafi bilgiyle donanmış kişiler yetiştirmektir; ki böyle bir kişi insan, yer ve çevre ilişkisine mekansal bir perspektiften bakar ve kendi içinde de bağımsız dünyaları barındıran yerküreyi anlamaya çalışır. Milli Standartlar başlığından da açıkça anlaşıldığı üzere "hayat" için düşünülmüştür yani amaç ve sonuç olarak standartlar "hayat boyu, sürekli ve geliştircidir" (Geography Education Standards Project, 1994, s. 11).

Bununla birlikte, standartlar coğrafya eğitiminin anahtarıdır, çünkü standartlar bütün Amerikalılar için birinci sınıf bir coğrafya eğitiminin nasıl olması gerektiğine ilişkin ortak bir fikri temsil eder. Aslında, *Milli Coğrafya Standartları* öğrencilerin 4., 8. ve 12. sınıfların sonunda coğrafi bilgi ve beceri bakımından nerede olmaları gerektiğini ifade eder (Bettis, 1996; Bednarz, 2002; Bednarz, Downs & Vender, 2003; Dulli & Goodman, 1994; Marran, 1995; Nellis, 1995). *Şekil 3*'de açıkça görüldüğü gibi, standartlar Amerikan K-12 coğrafyasını (a) coğrafi içerik, (b) coğrafi beceriler ve (c) coğrafi perspektifler olmak üzere birbirleriyle ilişkili ve birbirinden ayrılmaz bir birliktelik üzerine oturtmuştur. *İçerik*, esas coğrafi bilginin damıtılarak elde edilmesi yönü ile standartlar için ana zemini teşkil eder; ancak *içerik*, coğrafi beceri ve perspektifler biraraya getirildiği zaman faydalıdır (De Souza, 1994). Coğrafi *içerik* (1) mekansal terimlerle dünya, (2) yerler ve bölgeler, (3) fiziki sistemler, (4) beşeri sistemler, (5) çevre ve toplum, ile (6) coğrafyayı kullanımdan oluşmaktadır. Coğrafi *beceriler* ise (1) coğrafi soru sormayı, (2) coğrafi bilgi edinmeyi, (3) coğrafi bilgiyi organize etmeyi, (4) coğrafi bilgiyi analiz etmeyi, ve böylece (5) coğrafi sorulara cevap vermeyi içerirken; coğrafya öğretiminde iki tane temel (mekansal ve çevresel) ve iki tane de yardımcı (tarihi ve ekonomik) *perspektif* vardır (bkz. *Şekil 3*).

Şekil 3. Metodolojik yönden Amerikan milli coğrafya standartları (GESp, 1994)

Aşağıda Tablo 1’de ayrıntılı olarak görüldüğü gibi, standartlarda “coğrafi içerik” iki aşamalı olacak şekilde organize edilmiştir. Birinci aşamada, coğrafya altı önemli bölüme ayrılmıştır. İkinci aşamada ise her bölümün belli bir sayıda coğrafya standardı vardır. Ayrıca toplam 18 tane olan bu standartların herbiri birbiriyle ilgili bir grup metodolojik fikirler ve yaklaşımlar içerir. Bu 18 standardın herbiri öğrencilerin 4., 8. ve 12. sınıfların sonunda tam olarak neleri bilmesi gerektiğini açıklar. Bu standartlar ayrıca coğrafyanın önemini ifade ederek, coğrafi kavramları örneklerle açıklar ve başarı basamaklarını tanımlar.

Tablo 1. Hayat boyu coğrafya: Milli coğrafya standartları

I. Mekansal Terimlerle Dünya

Coğrafya insan, yer ve çevre arasındaki ilişkileri haritaya üzerinde mekansal bir içerik ile inceler.

Coğrafi yönden iyi yetişmiş bir insan aşağıdakileri bilir ve anlar:

1. Mekansal perspektif yardımıyla haritalar ile diğer coğrafi temsil, arac-gereç ve teknolojileri kullanmayı
2. İnsan, yer ve çevre hakkındaki bilgileri mekansal perspektif yardımıyla organize etmek için kavram haritalarını kullanmayı
3. Yeryüzündeki insan, yer ve çevrenin mekansal organizasyonunu analiz etmeyi

II. Yerler ve Bölgeler

Bireylerin ve insanların hayatları ile kimlikleri insanoğlunun meydana getirdiği ve “bölge” adı verilen belli bir yere aittir.

Coğrafi yönden iyi yetişmiş bir insan aşağıdakileri bilir ve anlar:

4. Yerlerin fiziki ve beşeri karakterlerini
5. Yeryüzünün karmaşık yapısını izah etmek için onu bölgelere ayırdığını
6. Yetersiz kültür ve tecrübenin yerlere ve bölgelere ait fikirlerini etkilediğini

III. Fiziki Sistemler

Fiziki süreç yeryüzünü şekillendirir ve ekosistemler oluşturarak, bunları sürdürerek ve oralarda değişiklikler yaparak bitkisel ve hayvansal hayat ile karşılıklı ilişki kurar.

Coğrafi yönden iyi yetişmiş bir insan aşağıdakileri bilir ve anlar:

7. Yeryüzünün örtüsünü şekillendiren fiziki süreci
8. Yeryüzündeki ekosistemlerin karakterleri ile mekansal dağılımını

(Tablo 1 diğer sayfada devam ediyor)

IV. Beşeri Sistemler

İnsan coğrafyanın merkezindedir ve yeryüzünün değişmesine etki eden insan hareketleri, yerleşmeler ve yapılar, yeryüzünün bir parçası olup insanoğlu yeryüzü için mücadele eder.

Coğrafi yönden iyi yetişmiş bir insan aşağıdakileri bilir ve anlar:

9. Yeryüzündeki insan nüfusunun karakterleri, dağılımı ve göçü
10. Yeryüzünün kültürel bir mozaik olarak karakterlerini ve dağılımı
11. Yeryüzünde birbirine bağlı olan ekonomik ilişkilerin yapılarını ve ağlarını
12. İnsanın yerleşim sürecini, yapısını ve işlevlerini
13. İnsanlar arasındaki anlaşmazlıkların ve güç birliklerinin insanoğlunun yeryüzünü kontrolünü nasıl etkilediğini

V. Çevre ve Toplum

İnsanoğlu doğal kaynaklara değer verip bunları kullandığı için fiziki çevre insan hareketleri ile değiştirilmekte ve insan hareketleri de ayrıca yeryüzünün fiziki özellikleri ve süreci tarafından etkilenmektedir.

Coğrafi yönden iyi yetişmiş bir insan aşağıdakileri bilir ve anlar:

14. İnsan hareketlerinin fiziki çevreyi nasıl değiştirdiğini
15. Fiziki sistemlerin beşeri sistemleri nasıl etkilediğini
16. Kaynakların anlam, kullanım, dağılım ve öneminde meydana gelen değişiklikleri

VI. Coğrafyayı Kullanma

Coğrafi bilgi insan, yer ve çevre arasında geçmişte olmuş, günümüzde olan ve gelecekte de olacak olan ilişkileri anlamamıza yardım eder.

Coğrafi yönden iyi yetişmiş bir insan aşağıdakileri bilir ve anlar:

17. Geçmiş analiz etmek için coğrafi bilgiyi kullanmayı
18. Günümüzü anlamak ve geleceği planlamak için coğrafi bilgiyi kullanmayı.

Dikkat edilirse standartlarda belirlenen “coğrafi beceriler” ile 1984’te yayımlanan *Coğrafya’nın Beş Temel Kavramı* arasında güçlü bağlantıların olduğu açıkça görülür. Bu durum standartların öğretmenlerin coğrafya eğitiminde yıllardır takip ettiği yolun bir sonraki aşaması gibi de algılanabilir. Ancak, bu temel beş kavramdan farklı olarak, milli standartlar kesinlikle “coğrafi içeriği” daha geniş bir şekilde kapsayarak öğretmenlere ve öğrencilere birinci sınıf bir genel çerçeve sunar (Bednarz, 2002). Bir başka ifadeyle, her ne kadar bu 18 adet içerik standardı herşeyi kapsamasa da, Amerikan K-12 eğitim basamakları için coğrafyanın en önemli elemanlarını tanımlar (De Souza, 1994). Bu yüzden milli standartlar öğrencilere, insanların evi olarak dünyaya bakabilmek ve onu anlayıp açıklayabilmek için son derece önemli bir coğrafi perspektif sağlar (Nellis, 1995). Downs (1994)’ın ifadesiyle:

Milli Coğrafya Standartları, fiziki coğrafyayı yerbilimi müfredatından (ki Fen Bilgisi içindedir) geri almak; beşeri coğrafyayı sosyal bilgiler içinden kurtarmak; çevre ve toplum arasındaki bağlantıları yeniden kurmak; ve coğrafi temsilin bütün müfredatta yer alan “problem-çözme” becerisi kazandırmadaki merkezi rolünü tanımak için duyulan şiddetli ihtiyacı dile getiren çok güçlü bir ifadedir (Nellis, 1995, s. 303).

Yani, standartlar, sosyal bilgiler bölümlerinde yer almayan fiziki coğrafyayı yeniden vurgulamış; karmaşık kavram ve ilişkileri öğretme metodu olarak sistemler teorisi kavramını ortaya atmış; mekansal perspektifi uygulayan CBS ve uzaktan algılama gibi teknolojilerin kullanımını özendirmiş; arazi çalışmasını desteklemiş; ve coğrafya çalışmaktan ziyade coğrafya yapmayı tavsiye etmiştir (Bednarz, Downs & Vender, 2003).

Ancak, şimdi standartlar yürürlükte olduğu için onların eğitim politikalarını, coğrafi içeriği, sınıf-içi uygulamaları nasıl etkilediği sorgulanabilir. Ancak şu ana kadar coğrafya standartlarının uygulanmasına yönelik çok az araştırma yapılmıştır. Kayda değer üç çalışma, eyalet bazındaki coğrafya standartlarının uygulamalarının kalite ve milli standartlar ile bağlantı itibarıyla bir birinden tamamen farklı olduğunu göstermektedir (Bednarz, 2003; Boehm & Rutherford, 2004; Munroe & Smith, 1998). Bednarz (2003)’a göre

dört dış etken (otorite, güç, uygulanabilirlik, uyumluluk veya düzenlilik) öğretmenlerin standartları uygulamadaki kararlarını etkilerken, öğretmenlerin sahip olduğu yanlış kavrama, görüş, temel bilgi ve tecrübeye yönelik içsel ve zihinsel durumlar, onların standartların doğasını (şekil) ve niyetini (işlevini) nasıl anladıkları ve yorumladıkları konusunda önemli rol oynar. Gandy & Kruger (2004) de coğrafya standartlarının uygulanması ile üç değişken arasında ilişki bulmuştur; bunlar: öğretmenlerin lisans eğitimi, hizmet-içi eğitimi (coğrafya dernekleri ve seminerler) ve coğrafyanın haftalık ders saatidir. Ortaokul ve liselerde sosyal bilgiler ders kitaplarını inceleyen bir başka çalışma da ders kitaplarındaki öğrenciye yönelik beklentilerin standartlara uygun olmadığını göstermiştir (Bednarz, Downs & Vender, 2003). Bu yüzden, coğrafya standartları coğrafya eğitimcileri tarafından çok olumlu karşılandığı ve büyük beklentilerle çok yaygın bir şekilde heryere dağıtıldığı halde, onların etkisi yeterince araştırılmamış ve hatta standartlardan kuvvetle beklenen o etki de gerçekleşmemiştir (Bednarz, 2002; Bednarz, 2003; Boehm & Rutherford, 2004; Munroe & Smith, 1998).

Ayrıca, okullardaki coğrafya eğitimini ölçmek için NAEP 1994'te yapılan ilk merkezi sınavdan sonra ikincisi de NAEP 2001'de yapılmıştır. Her iki sınavda da öğrenci başarısı "yer ve alan," "çevre ve toplum" ile "mekansal dinamikler ve bağlantılar" olarak ifade edilen coğrafi içerik 4., 8. ve 12. sınıflar baz alınarak "Temel," "Yeterli" ve "İleri" olmak üzere üç başarı seviyesine göre rapor edilmiştir. NAEP 2001 coğrafya değerlendirme sonuçlarına göre, Amerika çapında 4. sınıfların sadece %21'i; 8. sınıfların sadece %30'u ve 12. sınıfların da sadece %25'i "Yeterli" ve "İleri" seviyede başarı gösterirken; 4. sınıfların %26'sı, 8. sınıfların yine %26'sı ve 12. sınıfların da %29'u "Temel" coğrafya seviyesine dahi erişememiştir. Böylece her iki NAEP sonuçlarına göre öğrencilerin coğrafya performansı 1994'ten beri göreceli olarak yükseldiği halde, 2001'de öğrencilerin büyük bir yüzdesi "Temel" veya "Yeterli" düzeye ulaşamayarak gerekli coğrafi bilgi ve becerilerde yeterli başarıyı gösterememiştir (NAEP, 2002; Stoltman, 2002). Sonuç olarak, eskiye göre daha çok öğretmen coğrafyayı öğretmek için daha iyi yetiştiklerine inandıkları halde ve öğrenciler de 8. ve 12. sınıflarda daha çok coğrafya dersi alsalar bile öğrenci başarısı hala düşük kalmaktadır (Stoltman, 2002).

SONUÇ

Bu çalışmada özetle açıklamaya çalışıldığı gibi Amerikan ilk ve orta dereceli okullarında coğrafya eğitiminin kalitesini artırmak için son yirmi yıl içinde çok önemli reform hareketleri görülmüştür. Bu durumun temel sebebi 1970 ve 80'lerde medya ve eğitim raporlarında da açıkça görüldüğü gibi Amerikalı öğrencilerin diğer ülkelerle kıyaslandığında ortaya çıkan "coğrafi cehalet"idir. Bu yıllarda bir zamanların önemli dersi coğrafya, neredeyse Amerikan okul müfredatından tamamen ortadan kalkmak üzereydi. Ancak *Hedef 2000*'de Amerikan merkezi ve yerel hükümetlerinin coğrafyayı okullarda okutulan 5 temel dersten biri olarak kabul etmesiyle coğrafyanın makus talihi değişmeye başlamış; ve uzun yıllar süren Rönesans_süreci 1994'te Amerikan *Milli Coğrafya Standartları*'nın geliştirilmesiyle zirveye ulaşmıştır. Bu reform hareketleri sonucunda Amerikan okullarında okutulan coğrafya önemli bir metodolojik değişim geçirerek, gerçek coğrafyanın doğasına uzak, ezbere dayalı bir yöntemden, öğrencilere, olaylara coğrafi olarak nasıl bakılacağını öğreten daha çağdaş bir yönteme dönüşmüştür.

Ancak unutmamak gerekir ki, bu coğrafya standartları yasal olarak zorunlu olmayıp sadece eyaletlerin kendi okul müfredatlarında referans alacakları bir kaynaktır. Bu yüzden standartların kabul edilmesinin üzerinden epey bir süre geçmesine rağmen birçok eyalet halen bu standartları kendi okul müfredatlarına birleştirme çabası içindedirler. Eyaletlerin göstermiş olduğu bu çaba içerisinde coğrafyanın o eyalette tek başına "bağımsız" bir ders olarak okutulması veya genellikle olduğu gibi sosyal bilgiler içinde "entegre" edilmiş bir alan olarak görülmesi, ulusal standartların eyalet bazında uygulanmasında dengesiz bir durum ortaya çıkarmıştır. Sonuç olarak, bu durumdan çıkarılması gereken en önemli ders: eğer coğrafya okullarda eğitimi verilmesi gereken önemli bir alan ise profesyonel coğrafyacılar ile coğrafya eğitimcilerinin ortak bir hedefe odaklanarak işbirliği yapması bir lüks yada bireylerin tercihine bırakılacak bir durum değil, tam tersi kaçınılmaz bir zorunluluktur. Zaten *Hayat Boyu Coğrafya* adıyla yayımlanan ulusal standartlar da bu önemli ve zorunlu işbirliğinin bir sonucu olup, daha şimdiden Amerikan müfredatında coğrafya eğitiminin geleceği adına olumlu beklentilere neden olmaktadır.

TEŞEKÜRLER: Bu çalışmanın Türkçe'ye uyarlanmasındaki katkılarından dolayı Yard. Doç. Dr. Ramazan Çeken'e (Sinop Üniversitesi, Eğitim Fakültesi) ve Araş. Gör. Mesut Şengülec'e (Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi) teşekkürü bir borç biliriz.

KAYNAKÇA

- Ad Hoc Committee on Geography. (1965). *The science of geography*. Washington, DC: Earth Sciences Division, National Academy of Sciences-National Research Council.
- Ayas, C. (2008). Examining the place of geography in the American social studies curriculum and the efforts toward an effective teacher education in K-12 geography. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 2(7), 367-381. <http://www1.gantep.edu.tr/~sosbil/journal/index.php/sbd/article/view/38/41>.
- Bednarz, R. S. (2002). The quantity and quality of geography education in the United States: The last 20 years. *International Research and in Geographical and Environmental Education*, 11(2), 160-170.
- Bednarz, S. W. (2003). Nine years on: Examining implementation of the national geography standards. *Journal of Geography*, 102(3), 99-110.
- Bednarz, S. W. (2003a). Citizenship in post-9/11 United States: A role for geography education? *International Research in Geographical and Environmental Education*, 12(1), 72-80.
- Bednarz, S. W., Downs, R. M., & Vender, J. C. (2003). Geography Education. In G. L. Gaile & C. J. Willmott (Eds.), *Geography education in America at the dawn of the 21st century* (pp. 461-478). NY: Oxford University Press.
- Bettis, N. C. (1996). The renaissance in geography education in the United States, 1974-94. *International Journal of Social Education*, 10(2), 61-72.

Boehm, R. G., & Rutherford, D. J. (2004). Implementation of national geography standards in the social studies: A ten-year retrospective. *The Social Studies, 95*(6), 228-230.

Cohen, S. B. (1988). Geography: Public awareness and the public arena. *Social Education, 52*(4), 248-250.

De Souza, A. R. (1994). Time for geography: The new national standards. *NASSP, 78*(564), 1-6.

Dulli, R. E., & Goodman, J. M. (1994). Geography in a changing world: Reform and renewal. *NASSP, 78*(564), 19-24.

Gandy, S. K., & Kruger, D. P. (2004). An assessment of influences on the implementation of the national geography standards. *Journal of Geography, 103*(4), 161-170.

Geography Education Standards Project (GESP). (1994). *Geography for life: National geography standards*. Washington, DC: American Geographical Society, Association of American Geographers, National Council for Geographic Education, and National Geographic Society.

Gregg, S. M., & Leinhardt, G. (1994). Mapping out geography: An example of epistemology and education. *Review of Educational Research, 64*(2), 311-361.

Gritzner, C. F. (1990). Geography and social studies education: Mapping the interface. *The International Journal of Social Education, 5*(2), 9-21.

Harper, R. A. (1990). Geography's role in general education. *Journal of Geography, 89*(5), 214-218.

Harper, R. A. (1992). At issue: What is geography's contribution to general education. *Journal of Geography, 91*(3), 124-125.

James, P. E. (1990). The significance of geography in American education. *Journal of Geography, 89*(5), 219-224. (Reprinted from the *Journal of Geography*, April 1966, 177-185).

- Johnston, R. J., Gregory, D., Pratt, G. & Watts, M. J. (2000). *The dictionary of human geography*. Oxford, UK; Malden, Mass.: Blackwell Publishers.
- Marran, J. F. (1985). The four traditions of geography: A unified future ahead? *Curriculum Review*, 24(3), 91-94.
- Marran, J. F. (1994). Discovering innovative curricular models for school geography. In R. S. Bednarz & J. F. Peterson (Eds.), *A decade of reform in geographic education: Inventory and prospect* (pp. 23-30). Indiana, PA: National Council for Geography Education.
- Marran, J. F. (1995). An action vocabulary for thinking spatially: The National geography standards and defining what students should know. *Journal of Geography*, 94(4), 462-466.
- Marran, J. F. (2003). Geography: An essential school subject—Five reasons why. *Journal of Geography*, 102(1), 42-43.
- Munroe, S. S., & Smith, T. (1998). *State geography standards: An appraisal of geography standards in 38 states and the District of Columbia*. Washington, DC: T. B. Fordham Foundation.
- Murphy, A. B. (1998). Rediscovering the importance of geography. *The Chronicle of Higher Education*, 45(10), A64.
- NAEP, National Assessment of Educational Progress. (2002). *The nation's report card: Geography 2001*. Washington, DC: U.S. Department of Education, Office of Educational Research and Improvement, National Center for Education Statistics.
- NCGE, National Council for Geographic Education. (1994). *The importance of geography in the school curriculum* [Brochure]. Indiana, PA: NCGE. Retrieved August 26, 2008, from <http://www.ncge.org/publications/resources/importance/page2.html> .
- NCGE, National Council for Geographic Education. (1998). *The complex issues facing your community and business require geographic knowledge* [Brochure]. Indiana, PA: NCGE.

Retrieved August 26, 2008, from

<http://www.ncge.org/publications/resources/business/page2.html> .

Nellis, M. D. (1995). Geography for life: Today's innovations are tomorrow's traditions. *Journal of Geography*, 94(1), 302-306.

Pattison, W. D. (1964). The four traditions of geography. *Journal of Geography*, 63(5), 211-216.

Pattison, W. D. (1990). The four traditions of geography. *Journal of Geography*, 89(5), 202-206. (Reprinted from *Journal of Geography*, 1964, pp.211-216 with a foreword by William D. Pattison).

Petersen, J. E., Natoli, S. J., & Boehm, R. G. (1994). The guidelines for geographic education: A ten-year retrospective. *Social Education*, 58(4), 206-210.

Rediscovering Geography Committee. (1997). *Rediscovering geography: New relevance for science and society*. Washington, DC: National Academy Press.

Robinson, J. L. (1976). A new look at the four traditions of geography. *Journal of Geography*, 75(9), 520-530.

Schaefer, F. K. (1953). Exceptionalism in geography: A methodological examination. *Annals of the Association of American Geographers*, 43, 226-249.

Schoenfeldt, M. (2001). Geographic literacy and young learners. *The Educational Forum*, 66(1), 26-31.

Stoltman, J. P. (1990). *Geography education for citizenship*. Boulder, CO: Social Science Education Consortium.

Stoltman, J. P. (1991). Geography education: Themes and concepts. *Michigan Social Studies Journal*, 5(1), 34-38.

Stoltman, J. P. (2002). *The 2001 national assessment of educational progress in geography*. Bloomington, IN: ERIC Clearinghouse for Social Studies/Social Science Education. Retrieved August 26, 2008, from <http://www.ericdigests.org/2003-3/2001.htm> .

Taaffe, E. J. (1974). The spatial view in context. *Annals of the Association of American Geographers*, 64(1), 1-16.

Wilbanks, T. J. (1994). Geography education in national context. In R. S. Bednarz & J. F. Peterson (Eds.), *A decade of reform in geographic education: Inventory and prospect* (pp. 115-120). Indiana, PA: National Council for Geography Education.